

ekspertkomité, der skal bestå af et medlem fra hver deltagerstat, som skal være personer af den højeste integritet og med anerkendt sagkundskab i de spørgsmål, som pagten omhandler. Ekspertkomiteen vil i forbindelse med gennemgangen af de omhandlede rapporter kunne modtage oplysninger fra organer eller sammenslutninger i vedkommende stat. Ekspertkomiteen skal aflægge beretning til Ministerkomiteen. Beretningen vil kunne offentliggøres af Ministerkomiteen.

Afsnit V

Afsluttende bestemmelser

Artikel 18 - 23 indeholder bestemmelser om pagtens undertegnelse, ratifikation og tiltrædelse, ikrafttrædelse mv. Pagten træder i henhold til *artikel 19* i kraft tre måneder efter at være blevet ratificeret af fem af Europarådets medlemslande. Som nævnt under afsnit A trådte pagten i kraft den 1. marts 1998. Efter pagtens ikrafttrædelse vil Europarådets Ministerko-

mité i henhold til *artikel 20* kunne opfordre stater, der ikke er medlemmer af Europarådet, til at tiltræde pagten. Ifølge *artikel 21* er der mulighed for ved undertegnelse eller ratifikation af pagten at tage et eller flere forbehold vedrørende *artikel 7*, stk. 2-5, medens der ikke tillades andre forbehold. Dette gælder således med hensyn til *artikel 7*, stk. 1, der indeholder mål og principper, og afsnit III. Baggrunden for sidstnævnte er, at staterne i henhold til dette afsnit har så mange valgmuligheder med hensyn til de forpligtelser, de vil påtage sig, at forbehold ikke vil være på sin plads. Der findes heller ikke blandt de afsluttende bestemmelser nogen territorialklausul, der gør det muligt for staterne at udelukke dele af deres territorium fra pagtens anvendelsesområde. Dette skyldes, at pagten netop beskæftiger sig med særlige områder, dvs. dem, hvor der bruges regionale sprog eller mindretalssprog. Staterne har endvidere ret til i henhold til *artikel 3*, stk. 1, at anføre de regionale sprog eller mindretalssprog, som de detaljerede forpligtelser skal anvendes på.